NUM XXXVI.

w SOBOTĘ DNIA 2. WRZESNIA ROKU 1780.

Z LITWY.

Kontynuacya dalſza J.PP. Poſłów:

z Upit: J.PP. *Sſtraſzewicz* Marſz:
Wereſzczyńſki Staroſta.
z Pińs: JPP. *Kurzenieckſki* Regent Lit:
Chomińſki Brygadyer.
z Mińſk: J. PP. *Przezdziecki* Stta.
Tyſzkiewicz Stta. Strzałkow:
z Zmudz: JPP. *Billewicz* Ciwun Twer;
Jagmin Ciwun Tędziagol:
Pudkamer Sędzia Ziem:
Gielgud Kaſztelanic.
Gorſki Kaſztelanic.
Chlewińſki Rotmiſtrz.
z Orſz: J.PP. *Chrapowicki* Marſzł:
Sleżanowſki Piſarz Grodzki.
z Brzeſk: Xże *Radziwiłł* Podkom:
J. P. *Byſtry* Kaſztelanic.
z Braſław: Xże. *Radziwiłł* Kray:
J.P. *Plater* Kaſztelanic.
z Połock: J.PP *Przyſiecki. Sielicki.*
z Słonim: JPP. *Morowſki* Gener: Ma:
Szukiewicz Horodniczy.

Z POLSKI.

Z Warſzawy d. 26. Sierpnia.

Jmc Pan *Koſsakowſki* Sekretarz J.K: Mci, miał honor prezentować Nayiaśnieyſzemu Naſzemu Panu Wierſze *Łacińſkie* Jmci Xiędza Michała *Koryckiego* (ie-

dnego z nayſławnieyſzych i naydawnieyſzych Narodu Naſzego, między żyiącemi ieſzcze, Poetow) niegdy *Mazowieckiey* Prowincyi *Jezuickiey* Prowincyała, a teraz Szkoł *Mińſkich* Rektora; które napiſał na podziękowanie ſwemu Monarſze, za przyſłany mu łaſkawie *Złoty Medal* na zawdzięczenie tylu uczynionych prac Wierſzem *Łacińſkim* od niego wydanych. Mądry Król, nie tylko łaſkawie przyioł to Dzieło, ale też przeſzłego czwartku, przy zgromadzeniu uczonych Mężow, w przytomności ſwoiey czytać dozwolił. Wſzyſcy iednoſtaynie oſądzili, iż te Wierſze, powinne być ogłoſzone, nietylko w Kraju ku naśladowaniu, ale też po Cudzoziemſkich Akademiach ku zadziwieniu.

Dnia onegdayſzego odprawił ſię Akt Szlubny Jmci Pana Alozego Fryderyka *Brühl* Generała Artyleryi Staroſty *Warſzawſkiego* z Jeymcią Panią Maryanną z *Potockich Sołłohubową* StaroścINą *Eyſzyzką*, w przytomności tak Familii, iak innego licznie zgromadzonego Państwa.

Z Kolonii dnia 7. Sierpnia.

Dnia dziſieyſzego rano, jako czaſu naznaczonego na obranie Arcy-Xiążęcia Jmci *Maxymiliana Auſtryackiego* Wielkiego Miſtrza Orderu *Niemieckiego* za Koadjutora Elektorſtwa i Arcy-Biſkupſtwa *Kolońſkiego*, po ſkończoney Mſzy Wielkiey udano ſię zaraz do Kapituły dla przyſtąpienia do teyże Elekcyi. Po zebraniu Suffragiow pokazałaſię zupełna wſzyſtkich jednomyślność, i zaraz około godziny 11, Arcy-Xiąże Jmość *Maxymilian* ogłoſzony był Koadiutorem Elektorſtwa i Arcy-Biſkup: a Gaſpar Antoni Baron de *Belderbuſch* Kawaler Orderu Niemieckiego Konſyliarz taiemny Stanu Ceſarſtwa Jchmćw, i Miniſter Stanu przy Xiążęciu Jmci Elektorze Kolońſkim, który z wielką wſpaniałością udał ſię był do teyże Kapituły iako Miniſter zaſtępuiący Oſobę Arcy-Xiążęcia Jmci *Maxymiliana*, przyimowany z tey przyczyny od wyſłanych na przeciw ſiebie Deputatow, wykonał imieniem Arcy-Xiążęcia Jmci w przytomności całey Kapituły zwyczayną w takim razie przyſięgę, i udałſię potym z nią do Kościoła. Jak prętko ſię zakończyła Elekcya, Hrabia de *Metternich-Winneburg* i *Beilſtein* Konſyliarz taiemny Stanu i Miniſter Pełnomocny Dworu *Wiedeńſkiego* przy Xiążęciu Jmci Elektorze *Kolońſkim*, wiechał zlicznym pocztem iako Komiſarz Ceſarſki do Miaſta w pośrzód uſzykowanego we dwa rzędy Garnizonu, przyimowany przez wyſłanych od Kapituły Deputatow, i gdy ſtanoł pod baldakinem grano przy biciu z armat *Te DEUM Laudamus*: poczym oba pomienieni Miniſtrowie powrócili do Pałacu Elektorſkiego

gdzie Hrabia de *Metternich*, iako Komisarz Cesarski na tę Elekcyą naznaczony, odbierał od Magistratu tuteyszego za szczęśliwe interessu swego zakończenie powinszowania, a potym tamże dawał dla całey Kapituły i przednieyszych Miasta Obywatelow wspaniały obiad, podczas którego zpełniano przy biciu z armat zdrowia tak Cesarstwa Jchmościow, iako Xiążęcia Jmci Elektora i iego nowego Koadiutora; żeby zaś taż radość była powszechnieyszą, Baron de *Belderbusch* Minister Elektorski kazał do przednieyszych Domow rozesłać 150. Biletow na Bal, który kosztem swoim tego wieczora ma dawać. Od czasu zakończoney Elekcyi, bicia z armat i radośne ludu okrzyki dotąd nie ustają; iak zaś wspaniałe po Pałacach i różnych Ulicach gotują się na ten wieczor Jlluminacye, iako przytym obfite płyną Fontanny winne dla ludu, czas krótki tey Gazecie zostający wyrazić wszystkiego nie pozwala.

Z ANGLII.

Z Londynu dnia 18. Lipca.

Magistrat Miasta *Edimburga* Stolicy *Szkockiey* podał Królowi Jmci Memoryał, w którym pokazuie się być zapewnionym, że wzięcie Miasta *Charles-Town* rozwiąże w krótce niegodziwą zbuntowanych Osad Konfederacyą, i otworzy im razem oczy na tę szczęśliwości, których przedtym używali za słodkich rządow panowania Naszego Łaskawego Monarchy. W tymże Memoryale oświadcza ieszcze ten Magistrat, iż nie tylko nie chwali, ale wielce się brzydzi popełnionemi świeżo w *Londynie* i *Westminsterze* gwałtami, wychwalaiąc wysoce użyte od Króla Jmci środki do uspokoienia tego buntu.

W Portach naszych *Plimouth*, *Portsmouth*, *Chatam* i *Harvich*, buduią 11. nowych okrętow od 100. 90. 74. 64. 50. i ieden od 20. armat. Kompania także *Indyi Wschodnich* kazała trzy nowe wystawić okręty maiące być nazwane *Bombay*, *Bengal*, i *Madras*.

Popełnione w czasie ostatniego buntu z brodnie dotąd się ieszcze sądzą. Już 44. tych winowaycow skarano śmiercią na tych samych mieyscach, gdzie winy były popełnione: o Lordzie iednak *Gordon* nic ieszcze nie słyszemy.

Z Londynu dnia 25. Lipca.

Departament Amiralicyi naszey wysyła na wzmocnienie Eskadry Amirała *Rodney* 8. okrętow szeręgowych i 4. Reymenta. Tym czasem okręt nasz ieden przywiozł do niego 400. nowych Maytkow. W tym czasie, gdy się ten okręt z Amirałem *Rodney* złączył, 18. tylko tenże Amirał miał okrętow w dobrym stanie; wszakże sześć inne miały być we dwóch tygodniach zupełnie naprawione; poczym za

przyłączeniemsię ieszcze do tey Eskadry Amirała *Walsingham*, mamy tam mieć Eskadrę od 38. okrętow szeręgowych mogącą dostatecznie wydołać siłom *Burbońskim*.

Z Londynu d. 28. Lipca.

Chodzi tu po ręku Regestr, z którego się pokazuje, iak wiele Państwa *Europeyskie* Okrętow szeręgowych na morze wyprawuią, lub wyprawiły, nierachuiąc tych, które w Portach stoią nie przygotowane. Podług tego więc Regestru, *Anglia* ma Okrętow szeręgowych 101. *Francya* 79. *Hiszpania* 47. *Rosya* 28. *Dania* 11. *Hollandya* 13. *Portugalia* 5. które wszystkie razem wzięte maia na sobie około 24,000. armat.

Z Cadix dnia 10. Lipca.

Po przybyciu tu pięcu okrętow z *Tulonu*, Flota tuteysza w liczbie 44. okrętow, z których iest 34. szeręgowych pod Komendą ośmdziesiątletniego Officiera Dona *Cordowa* dnia wczorayszego z tego Portu popłyneła. W czasie iey przeprawy ma się ieszcze do niey wiele innych okrętow z różnych Portow przyłączyć. Zawszesię tu spodziewaią, że tey Floty Komendę będzie miał Hrabia d' *Estaing*, o którego Dwór nasz starałsię, lubo te nadzieie barzosię zachwiały, gdy odchodzącą ztąd tę Flotę bez niego widziano.

Z Neapolu dnia 14. Lipca.

Wszczęte przed kilką laty, mianowicie po złożeniu przeszłego naszego Ministra *Tanucci*, między naszym Monarchą i iego Oycem Królem Jmcią *Hiszpańskim* nieiakie niezgody, szczęśliwie się teraz zakończyły: i na dowod tego, Monarcha *Hiszpański* Wnukowi swemu Królewicowi *Neapolitańskiemu* dał tytuł Infanta *Hiszpańskiego*, i razem 100,000. Piastrow roczney pensyi naznaczył.

DONIESINIE z WILNA

W Drukarni tuteyszey J. K. Mci: przy Akademi Wileńskiey wyszły z druku: Mowy J. X. Kalińskiego do Rolnikow miane w Pawłowie. 2. O Naśladowaniu Maryi Panny i Matki Boskiey Ksiąg dwoie z Łacinskiego przełożone

W Teyże Dukarni naydują się Książki 1. Kazania J. X. Bąkowskie*go na różne święta miane w Towarzystwie Jezusowym 2. Kazania o S. JOZEFIE miane przez różnych Kaznodzieiow 3. Cuda i Łaski za przyczyną i wzywaniem J CZEFA Swiętego uczynione; a zebrane i do druku podane przez J. X.* Kiossowskiego *Kustosza Kollegiaty Kaliskiey* 4. *Trzynaście maxym po czciwego człeka czyli edukowanego Kawalera z dodaniem przypisków.*

NUM: XXXVI.

SUPLEMENT
DO GAZET WILENSKICH
w SOBOTĘ DNIA 2. WRZESNIA ROKU 1780.

KURLANDYI
Z Nitawy dnia 23. Lipca.

Donoszą z *Petersburga*, iż Xiężna Jeymć *Eudoxia*, urodzona Xiężniczka de *Joussoupoff*, tamże dnia 19. tego Miesiąca z tym się Swiatem pożegnała.

Z ROSSYI.
Z Petersburga dnia 11. Lipca.

Margraf de *Verac* Minister Pełnomocny Króla Jmci *Francuskiego*, przybyły tu dnia 4. tego Miesiąca, miał dnia onegdayszego pierwszą swą Audyencyą u Dworu naszego. Kawaler *Harris* Poseł *Angielski* wzioł w prezencie od Jmperatorowey Jeymci Tabakierę brylantami wysadzaną, a Małżonka iego brylantowe na szyię noszenie, z okoliczności Ceremonii Chrztu nowo narodzoney Córki, którą ta Dama powiła. Taż Monarchini w nadgrodę zasług Generała de *Baüer* Szefa Korpusu Indżynierow, 300. *Rublow* pensyi miesięczney na stół iemu naznaczyła.

Z Petersburga dnia 21. Lipca.

Ciało zmarłey tu dnia 19. tego Miesiąca w wieku 30. kilku lat Xiężney Jeymci *Kurlandzkiey* z Domu Xiążąt *Joussoupoff*, pochowane iest w Klasztorze *Alexandra Newskiego;* a w przyszły poniedziałek za duszę teyże Xiężney Exkwie z iak naywiększą uroczystością będą odprawowane.

Z NIEMIEC
Z Kolonii dnia 18. Lipca.

Po konferowaney od Hrabiego Karola Ludwika de *Konigsegg-Aulendorff* Dziekana tuteyszey Metropolii, Biskupa *Mireńskiego*, Suffragana i Arcy-Kapelana Xiążęcia Jmci naszego Elektora Arcy-Xiążęciu Jmci *Maxymilianowi Austryackiemu* Prebendzie, dnia wczorayszego Hrabia Menrad-Antoni Euzebiusz de *Konigsegg Aulendorff* obioł ią z zwyczaynemi ceremoniami. Spodziewamy-się, iż ta ścielącasię do obrania Arcy-Xiążęcia Jmci *Maxymiliana* na Koadiutoryą naszey Stolicy droga do szczęśliwego końca rzecz tę przyprowadzi. Tym czasem piszą z *Monasterium* pod datą dnia 18. iż na iednym, na domaganie-się J. Pana d' *Emminghaus* Posła

Pruſkiego przy Cyrkułach *Ryńſkim* i *Weſtfalſkim* złożonym tameczney Kapituły Zgromadzeniu, tenże Poſeł, mową równie doſadną, iak uwagi godną, Monarchy ſwego zamyſły względem obrania tey Stolicy Koadiutora przełożył.

Z Wiednia dnia 22. Lipca.

Arcy-Xiąże Jmć *Maxymilian* maſię w krótce pokazać pierwſzy raz w ſtroiu Duchowieńſtwa Swieckiego, Dzień, który ſobie Arcy-Xiąże Jmć obierze do *Intronizacyi* w charakterze Wielkiego Miſtrza Orderu *Niemickiego*, niewiadomy ieſt ieſzcze, iako i mieyſce teyże Ceremonii, które może być albo tu, albo w *Mergentheim*. Coſię tycze Ceſarza Jmci w podróży teraz zoſtaiącego, mówią tu, iż za powrotem ſwym do tey Stolicy, wyiedzie w przyſzłym Mieſiącu do *Spa* dla widzeniaſię z Królem Jmcią *Szweckim*.

Z Bonny dnia 31. Lipca.

Xiąże Jmć naſz Elektor kazał zapowiedzieć tuteyſzym Obywatelom, ażeby wſzelka była gotowość na naſtępuiącą uroczyſtość obierania na Koadiutoryą Arcybiſkupſtwa i Elektorſtwa *Kolońſkiego*, Arcy-Xiążęcia Jmci *Maxymiliana*.

Z Berlina dnia 1. Sierpnia.

Król Jmć dnia 15. tego Mieſiąca do *Szlaſka* na Rewią wyieżdzał. Xiąże Jmość *Pruſki* dnia 6. tegoż Mieſiąca do *Petersburga* wybieraſię, biorąc z ſobą Hrabiego de *Gortz*, Hrabiego de *Noſtitz*, i Maiora *Fittinghoff*.

Z Berlina dnia 5. Sierpnia.

Dnia wczorayſzego i dziſieyſzego Dwór Xiążęcia Jmci *Pruſkiego* iuż ztąd ieſt wyprawiony, a iutro ſam Xiąże Jmć do *Petersburga* wyieżdża.

Z Potzdamu dnia 6. Sierpnia.

Dnia dziſieyſzego barzo rano Xiąże Jmć *Pruſki* w aſſyſtencyi Generał-Maiora JP. Pana Hrabiego de *Górtz* Szambelana J. K. Mci, także J. Pana Hrabiego de *Noſtitz*, i ſwoich Adiutantow i Maiorow, iakoteż J. P. de *Fittinghoff*, do *Petersburga* odiechał, maiący dziś nocować w *Küſtrynie*.

Z FRANCYI

Z Breſt dnia 21. Lipca.

Siedm okrętow ſzeręgowych tu ſtoiących maią roſkaz być w gotowości do płynienia za daniem pierwſzego roſkazu.

Z Burdygalii dnia 22. Lipca.

W przeſzłą ſrzodę o 7. godzinie zrana Hrabia d' *Eſtaing* w ściſłym *incognito* tędy przeieżdżał. Nazaiutrz we Wſi *Belling* o 10. mil ztąd leżącey na gościńcu prowadzącym do *Baionny*, wywróciłaſię z nim Kareta i rozbiłaſię, w którym nieſzczęśliwym przypadku tenże Hrabia mocnoſię w głowę uderzył. Wſzakże po kilkakrotnym krwi puſzczeniu lepieyſię mieć poczoł, i dnia wczorayſzego w dalſzą ſię drogę miał puścić. Dokąd on i po co

iedzie, pewney wiadomości nie mamy; domyślamyfię iednak, że niezwyciężony *Francyi* Obrońca, wfiadfzy w Porcie *Corogne* na okręt *Niezwyciężony* 110. armat nofzący, naywyżfzą nad Flotą *Francufką* i *Hifzpańfką* obeymie Komendę.

Z Paryża d. 28. Lipca.

Pofeł *Rofyifki* donioft Dworowi nafzemu, iż 15 Okrętow i 4. Fregaty Państwa *Rofsyifkiego* ftaneły już przy *Kopenhadze*, maiące z tamtąd płynąć na obronę handlu kraju fwojego. Na tenże koniec Dwory *Szwecki* i *Duńfki* wyfyłają od fiebie po 10. Okrętow, nie rachując Fregat. Dwór iednak *Portugalfki* nie chce do tey obojętności morfkiey przyftępować.

Z Paryża dnia 30. Lipca.

Zdaiefię żefię śni, patrząc na to co fię dzieie, i widząc, z iaką wolnością *Anglicy* od dwóch prawie miefięcy w fwoiey mocy morze trzymaią, iak nam Floty Kupieckie zabieraią, iako wfzyftkie nafze nad morzem *Manche* Porty maią wobleżeniu, z iakim zuchwalftwem aż na nafze rzeki Fregaty fwe pofyłaią, i Statki bezkarnie chwytaią lub palą, z iaką hańbą okręty nafze woienne od nich uciekać mufzą, iako naoftatek cała iedna Flota nafza Kupiecka kryiącfię od nich, po trzy razy w Porcie *Corogne* fchronienia fzukać mufiała; a gdyfię to wfzyftko ftało, dopioro woyfka *Burbońfkie* z fobąfię łączą, i Flota od 50. naymniey ogromnych okrętow, dwakroć prawie więkfza od nieprzyiacielfkiey, z różnych Portow rufzać poczyna. Dokądby tak wielka potęga morfka zmierzała, ten ze wfzyftkich domyflow zdaiefię być naypodobnieyfzy do wiary, że ona wnidzie na Morze *Manche*, końcem wpadnienia do Kraiu nieprzyiacielfkiego. Wydane bowiem iuż fą rofkazy, ażeby żywności do brzegow nafzych iak nayprędzey zwożono; i Reyment ieden Dragonii mafzeruiący do *Bretanii* przechodził dnia zawczorayfzego przez *Paryż*, nie maiąc więcey czafu iak 24. godziny do zabawieniafię w tym Mieście. Hrabia d' *Eftaing* ukrywał, iak mógł, fwóy wyiazd. Kilką dniami w przód był w *Paffy;* i lubo miał niezadługo ztamtąd wyieżdżać, profił iednak iednego Xiędza, żeby dla niego Mfze miewał zawfze wdni Swięte i Niedzielne. Po fwym zaś wyiezdzie, żeby nikt drogi iego zgadnąć nie mógł, poprzyfyłał pocztą różne Lifty; z których iedne donofiły, że fię udał do *Alwernii*, gdzie ma fwe dobra; w drugich czytano, że poiechał do *Bretanii;* inne znowu głofiły, że pobiegł do *Flandryi*, ażeby ztamtąd przeprawiłfię do *Anglii.* Y to było przyczyną różnych przeciwnych o iego celu nowin; gdyż iedni fądzili, żefię udał do *Breft* dla obięcia Ko-

mendy nad Eſkadrą, którą ma Hrabia *Duchaffault*, i którey on iemu miał uſtąpić; drudzy twierdzili, że na okręcie Kommodora Pawła *Jones* ma płynąć do *Ameryki* na mieyſce Hrabiego de *Guichen*, który po utracie ſyna ſwego zalterowany nie czuſie być ſpoſobnym do dalſzych robot; inni naoſtatek domyślaliſię, że iedzie do Portu *Ferrol* na zaſtąpienie Dona Ludwika *Cordova* w naywyżſzey Komendzie nad złączonemi Flotami *Burbońſkiemi*. Byliśmy w tey niepewności aż do dnia dziſieyſzego; ale Liſty z *Burdygali* odebrane z donieſieniem o iego przez to Miaſto przeieżdzie, i razem o wiadomym iego we wſi *Bellin* przypadku, żadney iuż wątpliwości niezoſtawuią, że poiechał do *Hiſzpanii*. To tylko teraz wiedzieć ieſzcze zoſtaie, do któregoſię Portu uda, i czy zaiedzie pierwiey do *Madrytu*, iak teraz wieść o tym biegać poczyna.

Wydano roſkazy, ażeby zakładano Oboz w *Cherbourg*, nad którym ma mieć Komendę Xiąże d' *Harcourt*. Niewiadomo ieſzcze, czyſię tam uda Hrabia de *Vaux* z Miaſta *Rennes*, czyliteż inny Oboz w *Bretanii* będzie założony. Tym czaſem iednak wſzelkie czynią przygotowania, ażeby wprzypadku wykonania proiektu względem w padnienia do kraiu *Angielſkiego*, łatwo można było do 50. lub 60. Tyſięcy do Brzegow naſzych woyſka zebrać.

Z Paryża dnia 4. Sierpnia.

Już pewną mamy nowinę, że Kawaler de *Ternay* do *Boſtonu*, przybył, zkąd bez wątpienia do *New-Yorku* udaſię.

Mówią, iż Poſeł *Roſſyiſki* donioſł Dworowi naſzemu, że pewna liczba Statkow *Roſſyiſkich* z drzewem do budowy, z konopiami i ſmołą, w krótce do *Breſt* przybędzie; dlaczego Miniſter Departamentu morſkiego piſał do Komendanta *Breſteńſkiego*, aby tez Statki wſpaniale przy biciu z armat do Portu przyimował, a przyiętym kazał wſzelkie względy i grzeczności okazywać, iakie tylko być mogą oświadczone od Dworu w ściſłey przyiaźni zoſtaiącego.

Jmć Pan *Duchaffault* z Eſkadrą ſwoią od 8. okrętow ſzeregowych z *Breſt* iuż popłynoł.

Z Bayionny dnia 22. Lipca.

Jmć Pan de *Beſſiere* przeſzły Sekretarz Jmci Pana d, *Oſſun* Poſła *Francuſkiego* przy Dworze *Madryckim*, przybył tu w przeſzłą Niedzielę, dla przyięcia Hrabiego d' *Eſtaing*, który dziś wieczorem tu przyiechał, a po iutrze odieżdża; i dla tey przyczyny poiazd ieden z 6. mułami z *Pampeluny* tu zprowadzono.